

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **113907** (13) **C2**

(51) МПК (2017.01)

C05F 11/02 (2006.01)

C05D 9/00

C05D 9/02 (2006.01)

C05D 11/00

C05G 5/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(21) Номер заявки:	а 2015 07354	(72) Винахідник(и):	Колісніченко Олександр Миколайович (UA), Юренас Вальдас (UA)
(22) Дата подання заявки:	21.07.2015	(73) Власник(и):	Колісніченко Олександр Миколайович, вул. Героїв Оборони, 3, кв. 50, м. Київ-127, 03127 (UA), Юренас Вальдас, вул. Верховинна, 82, кв. 48, м. Київ-179, 03179 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на винахід:	27.03.2017	(56) Перелік документів, взятих до уваги експертизою:	UA 96628 C2, 25.11.2011 UA 45859 A, 15.04.2002 US 4469503 A, 04.09.1984 US 5451240 A, 19.09.1995 CN 104774049 A, 15.07.2015 Твердофазний процес виробництва органо-мінеральних добрив на основі бурого вугілля / І.Ф. Мулярчук, М.П. Вовкотруб, М.М. Городній, Т.Г. Цапко // Хімічна промисловість України.- 2001.- № 5.- С. 22-23
(41) Публікація відомостей про заявку:	25.01.2017, Бюл.№ 2		
(46) Публікація відомостей про видачу патенту:	27.03.2017, Бюл.№ 6		

(54) СПОСІБ ОДЕРЖАННЯ ОРГАНО-МІНЕРАЛЬНОГО ДОБРИВА

(57) Реферат:

Винахід належить до виробництва гранульованого органо-мінерального добрива. Заявлено спосіб, що включає використання попелу від спалювання палива рослинного походження, причому до попелу додають викопне мелене буре вугілля в кількості 4-12 % по сухій речовині, отриману суміш перемішують, доводять до вологості 10-24 %, гранулюють, після чого просушують до вологості 5-8 % та сепарують до необхідних розмірів. Технічний результат: відновлення родючості ґрунту та підвищення урожайності сільськогосподарських культур.

UA 113907 C2

Винахід належить до виробництва гранульованого органо-мінерального добрива із суміші бурого вугілля (лігніту) та попелу (золи, золошлаків) від спалювання палива рослинного походження.

Відомий спосіб отримання мінерального добрива з попелу (див. Патент на винахід № 45859, C05D 9/02, патент на винахід № 96628, C05D 11/00), в якому до золи соняшника додається вода. Але таке добриво в своєму складі містить лише зольні елементи, в ньому відсутні корисні для росту рослин солі фульвокислот і гумінових кислот.

Також відомо отримання органо-мінерального добрива шляхом обробки бурого вугілля (лігніту) лугами або кислотами промислового походження (Хімічна промисловість України, 2001, № 5 - С. 22-23), з метою переведення гумінових і фульвокислот вугілля в легкодоступну рослинам форму. Недоліком такого способу є те, що реагенти промислового походження (луги, кислоти) дорогі та мають штучне хімічне походження, а їх застосування вимагає складного апаратурного вирішення для забезпечення безпеки персоналу та довкілля.

Задача запропонованого способу полягає в тому, щоб отримати органо-мінеральне добриво з природних компонентів: викопного бурого вугілля та попелу від спалювання палива рослинного походження, що дасть змогу забезпечити його екологічність і агрономічну ефективність при відносній простоті технологічного процесу.

Поставлена винаходом задача досягається тим, що у способі отримання органо-мінерального добрива, що включає використання попелу (золи, золошлаків) від спалювання палива рослинного походження, згідно винаходу, до попелу додають викопне мелене буре вугілля в кількості 4-12 % по сухій речовині, перемішують, доводять до вологості 10-24 %, гранулюють, після чого просушують до вологості 5-8 % та сепарують до необхідних розмірів.

Спосіб одержання органо-мінерального добрива здійснюють наступним чином: при температурі більше 0° С до попелу додають мелене буре вугілля, в кількості 4-12 % по сухій речовині:

а) при подальшій грануляції способом агломерації на лопатних чи тарілчастих грануляторах, суміш зволожують до 10-16 %. При потребі додають мікроелементи і стимулятори росту. Після чого суміш гранулюють, потім утворені гранули просушують до вологості 5-8 %, сепарують з метою отримання товарних фракцій;

б) при подальшій грануляції способом формування на шнековому грануляторі-екструдері, суміш зволожують до 16-24 %, для отримання пастоподібної маси. При потребі додають мікроелементи і стимулятори росту. Після чого суміш гранулюють, потім утворені гранули просушують до вологості 5-8 %, при потребі подрібнюють, потім сепарують з метою отримання товарних фракцій.

У виготовлених в такий спосіб органо-мінеральних добривах, крім зольних елементів, міститься 2-5 % гумінових речовин, в тому числі 0,5-1,5 % водорозчинних у формі гумату калію.

Визначення ефективності комплексного органо-мінерального добрива у вегетаційному досліді на рослинах ячменю показало, що внесення отриманого запропонованим способом добрива, забезпечило приріст маси рослин на 13-18 % вищий, в порівнянні з відомим мінеральним добривом, отриманим лише із золи палива без додавання бурого вугілля.

Переваги запропонованого способу такі: просте апаратурне вирішення, бо необхідна апаратура лише для твердофазного процесу; висока безпечність та екологічність; простий контроль та управління процесом, що підвищує економічну ефективність; всі процеси проходять при температурі нижче 90 градусів за Цельсієм, що запобігає руйнуванню гумінових речовин; ефективна утилізація твердих відходів рослинного походження - попелу (золи та золошлаків).

Отримане таким способом органо-мінеральне добриво, в порівнянні з аналогами та прототипом, має наступні переваги: містить як мінеральні (зольні) елементи, так і органічні - гумінові речовини, що сприяють відновленню родючості ґрунту та підвищенню урожайності та ефективності використання мінеральних добрив.

ФОРМУЛА ВІНАХОДУ

Спосіб одержання органо-мінерального добрива, що включає використання попелу від спалювання палива рослинного походження, який **відрізняється** тим, що до попелу додають викопне мелене буре вугілля в кількості 4-12 % по сухій речовині, отриману суміш перемішують, доводять до вологості 10-24 %, гранулюють, після чого просушують до вологості 5-8 % та сепарують до необхідних розмірів.

Комп'ютерна верстка О. Рябко

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601